

V Českém Krumlově mimo jiné také o novém rentgenovém zdroji na obloze

5.9.2023 - | Astronomický ústav AV ČR

V posledním srpnovém týdnu proběhla v Českém Krumlově mezinárodní konference o rentgenové polarizaci záření pocházející z oblasti silných gravitačních polí, tedy z okolí černých děr a neutronových hvězd.

Na konferenci se diskutovalo o pozorováních získaných pomocí rentgenové družice IXPE (Imaging X-ray Polarimetry Explorer) za první rok a půl měření, do kterých se významně zapojili i čeští astronomové.

IXPE je prvním přístrojem, který dokáže měřit polarizaci rentgenového záření a pořizovat snímky vesmírných objektů. V centru pozornosti účastníků byl zcela nový rentgenový zdroj s názvem Swift J1727.8-1613, který se objevil na obloze 24. srpna. Se svou rentgenovou svítivostí, dvakrát převyšující Krabí mlhovinu, je aktuálně nejjasnějším zdrojem záření pocházejícím z akrece hmoty na černou díru. Vědci tak plánovali, jak co nejrychleji zařadit tento nový unikátní zdroj do pozorovacího programu mise IXPE.

Při příležitosti této konference se také uskutečnila populární přednáška na českokrumlovské radnici, ve které RNDr. Michal Dovčiak, PhD. z Astronomického ústavu AV ČR představil široké veřejnosti černé díry pod rentgenem - viz fotografie.

<https://www.asu.cas.cz/articles/2159/19/v-ceskem-krumlove-mimo-jine-take-o-novem-rentgenovem-zdroji-na-obloze>